

KLUB 500: BEZDÔVODNÉ NAHLIADANIE DO SÚKROMNÝCH ÚČTOV JE NEPRIJATEĽNÉ! ZÁSADNE NESÚHLASÍME S NAVRHOVANOU PODOBOU VZNIKU CENTRÁLNEHO REGISTRA ÚČTOV

Dňa 22.4.2021

Klub 500 dôrazne protestuje proti prijatiu zákona z dielne ministerstva vnútra, ktorým sa má zriadiť Centrálny register účtov (CRÚ). Oprávneným orgánom verejnej moci umožní prístup k informáciám o majiteľoch, používateľoch bankových alebo platobných účtov, nájomcoch bezpečnostných schránok, ako aj o konečných užívateľoch výhod. Ide o úpravu, prostredníctvom ktorej by mal štát vidieť zostatky na bankových účtoch firiem, ale aj bežných ľudí, a to všetko v mene boja proti praniu špinavých peňazí. Podľa Klubu 500 je bezdôvodné nahliadanie do účtov bez rozdielu neprijateľné a preto vyzýva na stiahnutie takéhoto návrhu.

Ministerstvo vnútra aktuálne pripravuje návrh zákona o Centrálnom registri účtov. Nová právna úprava by mala umožniť štátu vidieť aj zostatky na účtoch bežných ľudí a ďalších bankových klientov – bez ohľadu na to, či sú podozriví z trestnej činnosti, alebo nie. Pri avizovanom návrhu by mali úradníci dostať prístup k plošným údajom o účtoch všetkých obyvateľov aj s uvedením zostatkov na účtoch. To však podľa Klubu 500 ohrozuje bankové tajomstvo a aj pravidlá ochrany osobných údajov.

Podľa ministerstva vnútra je zriadenie CRÚ nevyhnutným predpokladom zvýšenia efektivity pri predchádzaní, odhaľovaní, vyšetrovaní alebo stíhaní páchatelov závažných trestných činov. K údajom z centrálného registra účtov majú mať prístup kriminálna a finančná polícia, inšpekčná služba Policajného zboru SR, orgány činné v trestnom konaní alebo súdy, Kriminálny úrad Finančnej správy SR, Slovenská informačná služba či Vojenské spravodajstvo. Ide teda o veľmi široký okruh inštitúcií, ktorej pracovníci budú mať možnosť dostať sa k veľmi citlivým údajom.

„Pripravovaný návrh na vytvorenie Centrálného registra účtov ide výrazne nad rámec európskej legislatívy. Vláda by si mala uvedomiť všetky riziká takejto iniciatívy, a to aj v tom ohľade, že nazeranie do súkromia klientov bánk, vrátane firiem, je absolútne neprípustné a neprimerané. Mali by na to využívať iné, už existujúce spôsoby, ako sa zamerať na podozrivé osoby,“ pripomína výkonný riaditeľ klubu 500 Tibor Gregor.

Štát dnes má na boj proti praniu špinavých peňazí viacero pák. V zmysle legislatívy môže už teraz požiadať o informácie z účtu, nehovoriac o oprávneniach daňovej správy a finančnej polície. Aj bankovní odborníci zdôrazňujú, že máme vhodnejšie a lacnejšie riešenie, ako je plánovaný Centrálny register účtov. Rýchly prístup a včasnú identifikáciu fyzických alebo právnických osôb, ktoré vlastnia bankové a platobné účty, umožňuje elektronický systém vyhľadávania údajov s využitím elektronickej komunikácie. Ten nesprístupňuje plošne všetky údaje, ale iba dopytované. Ak by tento návrh prešiel, jedna zo strán vládnej koalície už avizovala, že sa obráti na Ústavný súd SR, keďže ide o ústavné právo na súkromie a bankové tajomstvo.

„Aj z toho je evidentné, že ide o návrh šitý horúcou ihlou, bez náležitej diskusie s partnermi, dotknutými organizáciami, bankami, celým finančným sektorom, ale aj podnikmi, teda všetkých, ktorých sa môže po prijatí veľmi citlivo dotýkať. Klub 500 preto žiada o stiahnutie takéhoto návrhu a jeho prepracovanie do podoby, ktorá by zohľadnila široké pripomienkovanie a neohrozovala by bankové tajomstvo a ani pravidlá ochrany osobných údajov,“ dodáva Tibor Gregor.